

Po pošti prejeman:

za
celo leto naprej 28 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V pravištvu prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom

20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narednine in inserat-
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izveniš-
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 230.

V Ljubljani, v torek, 6. oktobra 1903.

Letnik XXXI.

Kranjski deželni zbor.

Današnje sejo, ki je bila napovedana na 10. uro dopoludne, je dež. glavar otvoril šele ob 1/11 uri.

Ko je zapisnikar prebral zapisnik zadnje seje, naznanil je dež. glavar došle peticije, med katerimi jih je zopet nekaj za splošno in enako volivno pravico. Poslanca Barbo in dr. Žitnik sta bila radi boleznih zadržana vdeležiti se današnje seje.

Predlogi in interpelacije.

Zapisnikar je prebral samostalni predlog poslanca Schöppelna glede olajšav pri davčinah delavskih stanovanj. Dežel. predsednik Hein je dejal, da vlada v kratkem predloži tozadevne predloge.

Deželni poslanec Majaron je čutil potrebo staviti kmetom skrajno sovražnem samostalni predlog, da naj se vodni zakon spremeni v tem smislu, da bo podjetjem zagotovljena vodna rezerva za 10 let.

Poslanec Jaklič je vložil peticijo županstva v Strugah za odpravo deželnih in drugih naklad na pridobnino krošnjarjev.

Poslanec Pogačnik in tovariši so vložili na osrednjo vlado interpelacijo glede na cenitev zemljišč, ki so se izlastila za železniško zgradbo po jeseniški in gorjanski občini na Gorjanskem.

Časnikarski manevar liberalcev razkrinkan.

Ob 1/12. uri se oglasi k besedi dr. Susteršič, ki pravi: V danes došli graški »Tagespošte« čitamo brzojavko iz Ljubljane, da namerava vlada zaključiti zasedanje kranjskega deželnega zbora, ako katoliško-narodni poslanci ne odstopijo od svojih zahtev. Nekaj sličnega je priobčlil nekaj dni prej »Slovenski Narod«, a na to nismo veliko dali, ker ti ljudje si pač pomagajo, kakor si morejo. Več važnosti pa polagamo na poročilo »Tagespošte«, ker to glasilu se odlikuje pred vsem po tem, da vedno brani našega ljubljanskega barona Heina. Iz tega sklepamo, da list mora imeti dotiko z deželno vlado. Mi radi tega hočemo vedeti, kaj je zadevo. Vprašam torej gospoda deželnega glavarja, ako je njemu kaj znanega o taki nameri deželne vlade, in če ne, ako je voljan, nadežlnika deželne vlade kategorično pozvati, naj pove, kaj je na tej stvari. Mi protestiramo proti taki frivolni igri z deželnim zborom. Če ima vlada take namene, naj pove to dežel-

nemu zboru. Nam je z našega strankarskega stališča vse eno, kar vlada naredi. Mi nismo prosili vlade, naj skliče deželni zbor, in mi bomo že vedeli povedati ljudstvu, koga zadene krivda, če deželni zbor ne bo. Sedanji položaj popolnoma nič ne daje povoda, zaključiti zasedanje. Naši nujni predlogi se vrše v dostojnih mejah. Od petih nujnih predlogov je večina štirim pripoznala nujnost! Mi protestiramo proti vsem časnikarskim spletkam deželne vlade. (Glasno odobravanje mej katol. nar. poslanci. — Dr. Schweitzer: Hein naj odgovori!)

Deželni glavar Oton pl. Detela pravi, da nje mu o takih namenih vlade ni nič znanega, in če bi vlada kaj takega nameravala, bi ga pač obvestila. Njegovo mnenje je, da je to le časnikarsko pisarjenje.

Hein in lakajstvo.

Hein vstane in se prezirljivo smehlja. Vidi se takoj, da hoče nastopiti tako, kakor je nastopal svoj čas proti slovenskim poslancem v dvorani starega strelišča. Hein: »Poslanec Susteršič se je ešofiral...« Dr. Susteršič skoči pred Heina in zakliče, da se razlega njegov glas po vsej zbornici: »Kaj pravite! Vi morate s poslanci dostojno govoriti! Mislite, da sem Vaš svetnik? S svojimi svetniki govorite tako! Jaz nisem Vaš služabnik! Mi Vam bomo že pokazali, da se bodele dostojno izražali napram poslancem! Povejte, kaj vlada namerava!« (Katoliško-narodni poslanci hrupno pritrujejo dr. Susteršiču.)

Hein stoji ves blede in vidi se mu, da mu je znatno pošla sapa. Zato kratko izjavi, da ni v nobeni zvezi s »Tagespošto« in da radi tega izgube izvajanja dr. Susteršiča podlago. (Klici: »Kdo pa ima potem zvezo?« Dr. Susteršič: »To smo hoteli vedeti!« Smeh.)

Žalostni nastop liberalcev.

Hein se vsede, nakrat pa skoči nervozno po konci in zakliče: »Ich protestiere... Jaz protestiram proti žaljenju Susteršičevim in zahtevam, da se ga pokliče k redu.« Nemški poslanci prično ploskati. Kranjski Pirc tudi skoči po konci in prične z ročicami ploskati Heinu, Tavčar stoji široko, drži roke v žepih in na vso moč kriči na dr. Susteršiča. Ferjančič pritruje Heinu. Dr. Susteršič kliče liberalcem: »Res lepo vlogo igrate! Vlado lakaje igrate! Vistete vloga navedeni. Mi pa ne! Mi bomo že pokazali Heinu, kako naj nastopa proti slovenskim poslancem. Katoliško-narodni poslanci ka-

žejo na liberalce, ki so z Nemci združeni za Heinovo obrambo. Klici proti liberalcem: »In taki poslanci bi kedaj branili slovensko čast proti nasprotnikom!«

Dr. Susteršič: Jaz protestiram proti Heinovim besedam. On nima pravice zahtevati, da se kdo k redu pokliče. To je stvar glavarja in zbornice. Jaz sem svojo zahtevo stvarno utemeljil, a Hein me je po nepotrebnem razžalil in če se mene pokliče k redu, se mora njega tudi.

Dež. glavar vstane. Tavčar: Poslušajmo glavarja!

Dež. glavar: Iz dr. Susteršičevih besedij razvidim, da je bil razžaljen. Jaz dotičnih besedij nisem slišal.

Dr. Susteršič: Po tonu, katerega je rabil dež. predsednik proti meni, sem bil razžaljen. Dejal je, da se dr. Susteršič ešofira. Tega tona ne trpim od vlade — punktum!

Hein hitro gre k sedežem nemških poslancev.

Liberalci kriče in so mnenja, da bi se dež. predsedniku Heinu moralo pustiti popolnoma prosto roko pri nastopanju proti slovenskim poslancem.

Deželni glavar: Jaz dotičnih besedij ne smatram za razžaljeve.

Dr. Susteršič: Jaz pa! Tako se ne govori proti poslancem. Tega ne bom trpel. In če hoče Hein še kaj hujšega, bo tudi dobil! (Katol. narodni poslanci ploskajo.)

Dež. glavar pravi: Konstatiram, da Heinove besede niso razžaljenje.

Dr. Susteršič: Jaz pa konstatiram da so! Hein naj ne provocira!

Dež. glavar pokliče dr. Susteršiča k redu.

Dr. Susteršič: Ali pa si bomo že sami napravili red!

Tajna seja.

Dr. Susteršič zahteva v imenu katoliško narodnih poslancev na podlagi opravilnika tajno sejo, ker imajo katoliško-narodni poslanci spraviti v razgovor jako delikatno zahtevo.

Sklep tajne seje.

Večina deželnega zbora je, kakor se je pokazalo, sprejela nujni predlog dr. Susteršiča, da hodi ta seja. Ko se je iznova pričela, je zapisnikar dr. Krek prebral sklep iz te seje. Bil je v nemškem jeziku; torej dokazuje, da ga je stavil kak poslanec nemške liberalne stranke. Sklenilo se je v tajni seji:

1. Z odobravanjem se vzame naznanje, kar je provizorno sklenil deželni odbor glede na upravo deželnega muzeja.

2. Reorganizacija deželnega muzeja naj se takoj izvrši na podlagi prejšnjih deželno-zbornskih sklepov in v ta namen naj se prično vse potrebne priprave.

3. So se torej za deželni muzej, o katerem ve cela Ljubljana, da sedaj nima nobenega vodstva, marveč, da ga vodi preparator Schulz. Potrebno je bilo, da je podregala naša stranka in tako malo vzdramila večino deželnega odbora, da se v ti stvari napravi čim najprej potrebni red. Kakor je videti iz sprejetega sklepa, se je ta namen popolnoma dosegel.

Za učitelje na c. kr. idrijski rud. šoli.

Deželni poslanec dekan Arko utemeljuje svoj nujni predlog naj se vlada poziva, naj zboljša položaj učiteljev na c. kr. rudniški šoli v Idriji. Hein stoji med Nemci in se živahno pogovarja z baronom Lichtenbergom, ki stiska pest in kaže s pestjo. Priporočamo temu ošabnemu baronu, naj ne kaže preveč okolu s pestjo, ker s pestjo baroni ne dobe respekta niti pred — kravjimi deklami. Dekan Arko živahno slika dalje položaj idrijskih učiteljev in priporoča nujnost svojega predloga.

Dr. Susteršič: »To je škandal, kako vlada dela z Idrijo, od katere ima toliko dobička!«

Dr. Tavčar je med govorom očitno nervozen in godrnja.

Dr. Susteršič: »Vi tega ne veste, zato ga poslušajte! Kadar so volitve pa dr. Tavčar veliko govori učiteljem. Dr. Tavčar ni učitelj, zato stvar zanj ni nujna!«

Tavčar godrnja dalje.

Poslanec Arko ob četrt na 2. uro konča svoj govor in kliče: »Če že ne skrbite za materijalnost, tedaj skrbite vsaj za duševno stanje! Dežela ne bo nič trpela, pač pa pridobila. Zato naj zbornica glasuje za nujnost. Tavčar miga, da ne. Dr. Susteršič: »So tudi Vaši prizadeti!«

Nemško-slovenska zveza v pasti.

Baron Schweigel poda izjavo imenom nemških veleposestnikov da ne bodo glasovali za noben nujni predlog, ker bi najraje, kakor hitro mogoče prišli na ostali dnevni red. (Dr. Susteršič: »Kar hitro sprejmite naše nujne predloge!«)

Dr. Tavčar poda slično izjavo in pravi, da je narodno napredna stranka s tem, da je glasovala za to, da se predlog o volilni reformi odkáže odseku pokazala resno voljo

LISTEK.

Pisma s pota,

Poljski napisal H. Sienkiewicz.
Posl. Podravski.
(Dalje.)

Med tem so se vrata odprla. V sobo stopi nekak gentleman blizo šest čevljev visok, z zelo rumeno brado.

»Ali imam čast govoriti z gospodom Litvosom?« vpraša z nizkim, debelim glasom, ki me je spominjal levovega rujočenja.

»S čim vam morem ustreči?« odgovorim mu prijazno in urno, trudeč se dobiti za hrbtom v roke palico, stoječo v kotu, ki pa je kakor nalašč zaropotala na tla.

»Ali vi pišete »sedanjost?«

»Kar je, pa je«, sem si mislil.

»Res je... pravzaprav... Kajti vidite gospod, časih mi prinese poročevalci napačne fakte... Toda s kom imam čast?« sem nadaljeval glasno.

»Jaz sem X. s Poznanjskega.«

Oddahnil sem se, kajti o Poznanjskem še nisem pisal ničesar.

Ime »Litvos« je bil pseudonym Sienkiewicza.

»Vi ste torej s Poznanjskega?«

»Da, gospod.«

»Oh, to me zelo veseli.«

»Vidim, da Vi imate radi Varšavce.«

»Pač, gospod. Samo oni mene ne.«

»Evo, prišel sem vprašat, ali imate gospodje kakšne zveze z Ameriko?«

»Ne morem vam tajiti,« mu odvrnem s pobešenimi očmi, »da ima naš časopis ondi nekoliko tisoč naročnikov...«

»He, toliko?«

»O, da! Med drugimi predsednik Grant marljivo proučuje našo politiko.«

»Za tako visoke zveze se ne menim. Jaz, gospod, odidem pojutrišnjem v Ameriko in rad bi dobil od vas pisma na gospoda Horaina. Ali poznate Horaina, gospod?«

»Oh izborni... Ze tri leta...«

Mimogrede bodi povedano, da sem čital vsa pisma gospoda Horaina, toda njega samega še nisem videl nikdar v svojem življenju.

»Torej vi ga poznate tri leta. Meni pa se zdi, da že štiri leta biva v Ameriki?«

»Zmotil sem se; poznam ga že šest let.«

»Evo, prosil bi vas pisma nanj. Name-ravam ondi kupiti posestvo in se tje prese-

liti. Moja žena boleha in potrebuje toplega podnebja, ondi pa je, kakor čujem, toplo.«

»Seveda! A vendar je toplo tudi v Italiji.«

»Toplo je, toda drago, med tem pa ondi, kakor čujem, razdajajo zemljo zastonj, samo čuvati se je treba, da te ne prakanijo, ker so to kaj zviti ljudje. Zato mi gospod Horain, kot domačin, lahko pomaga ter mi pove, komu smem zaupati in komu ne. In pri tem se ž njim lahko dogovorim, ker znam angleški...«

»Dobro. Damo vam pisma na gospoda Horaina.«

»Ali pa vi ne greste na razstavo?«

»Jaz? Nu, počakajte, gospod... O tem še doslej nisem mislil... Takoj... Pojdem, ne pojdem, pojdem, ne pojdem... Tako je! Pojdem, gospod.«

»Torej pojdite, gospod, z menoj; obema bo krajši čas.«

»Koliko je sedaj ura?«

»Poldan.«

»Ob dveh popoldne obedujem, torej imam še dve uri časa za odločitev. Pridite k obedu, da vam določno povem.«

»Dobro. Torej srečno dotlej!«

»Klanjam se, gospod. Tudi vaši gospé moj poklon!«

Ostal sem sam.

Ura na steni je vdarila eno, jaz pa sem še sedel neprestano na svojem mestu ter premisljeval, ali naj grem ali ne grem, kakor je ugibal Hamlet ob svojem »biti ali ne biti«. Vendar, ako ne grem, kaj naj počnem? Mar naj pišem po noči?... To se lahko zgodi tudi v Ameriki. A kar je še več, zdravnik mi je naročil, naj ne pišem po noči; ker pa je v Ameriki vprav takrat noč, ko imamo pri nas dan, torej pisati v Ameriki po noči, znači toliko, kakor pisati v Evropi po dnevu, ali: oditi v Ameriko znači toliko, kakor izpolniti naročilo svojega zdravnika.

Dalje, ako grem, ne bom imel opravka s popravljanjem lastnih spisov, ne bom jih čital... To tudi nekaj znači.

Končno: kaj naj počnem tu v Varšavi? Mar naj se oženim? Oh, piramidalno; nekoč sem prejel pismo, v katerem se je bralo, da se ženim! A oni »un petit cri« ranjenega goloba, katerega zažene grofinja Pipi, ko zagleda moje ime, mi je vrpel vso nado. Sicer sem se, bedni človek, nekajkratov potrudil, da dosežem službo moža dostojno

ta zadeva pa potrebuje primerne časa in je važna ter se ne da tako hitro rešiti. (Smeh pri katoliških narodnih poslancih. Dr. Šusteršič: »V 20 letih po Vaših mislih! Smeh.«)

Dr. Tavčar: »Pokazali smo svojo dobro voljo, miroljubnost in pričačovali smo, da katoliški narodni poslanci ne ostanejo za nami omogočiti delovanje deželne zbornice.«

Dr. Šusteršič: »Zvol. reformo nadan!«

Dr. Tavčar: »Vi itak že sedaj prevedo govorite!«

Dr. Šusteršič: »Me bodete še večkrat vživati!«

Dr. Tavčar: Mi hočemo omogočiti redno delovanje deželne zbornice. Ko Tavčar omeni, da hoče njegova stranka skrbeti za kmeta, kličejo mu katoliško-narodni poslanci: »Kaj ne z knofom?« Tavčar pravi, da je nastop katoliško-narodnih poslancev škodljiv za kmeta. (Klici: »Dajte kmetu in ljudstvu več ljudskih pravic, potem bo že ljudstvo skrbelo zase!«) Dr. Tavčar pravi, da katoliško-narodna stranka sedaj nima povoda terorizirati dež. zbornice in da njegova stranka odklanja odgovornost.

Dr. Šusteršič: »Ne bo prav nič pomagalo!«

Dr. Tavčar: »Naša stranka ne bo glasovala za noben nujen predlog in naj ji bo še tako simpatičen.«

Dr. Šusteršič: »Ste v zadregi!« K besedi se oglasi dr. Šusteršič, ki pravi: Naše stališče sem v prvi seji označil: Dokler ni osigurana pravična volilna reforma, toliko časa ne bo rednega zasedanja deželne zbornice. To ste lahko že v prvi seji vedeli, torej ni bilo treba od nas kaj drugega pričakovati. Ljudstvu pravico! Današnja Vaša izjava kaže, da ste igrali frivolno komedijo. (Burno odobravanje mej katoliško-narodnimi poslanci in na galeriji. Klici: »Bila je hlimba!« Dež. glavar zvoní. Vrišč traja več minut. Galerija ploska.)

Tavčar: »G. glavar, frivolno igro nam očete. Kaj pravite k temu, sicer si sami poiščemo zadoščenj.«

Dr. Šusteršič: »Kar blizu pridite!« Glavar pokliče dr. Šusteršiča k redu. Dr. Šusteršič govori dalje: »Sedaj ste pa zdravi! Vaša nakana je bila, da bi Vi prepredili volivno reformo, a mi vam na Vaš lim ne gremo.« (Dr. Tavčar: »Mi pa na Vašega ne.« Klici Tavčarju: »Volivne reforme nočete?« »Ven z volivno reformo!«) Dr. Šusteršič nadaljuje: »Naše stališče je, da je najnujnejša zadeva volivna reforma.« (Viharno odobravanje.) Tudi pri ostalih nujnih predlogih bi Vi morali gledati na to, ali je kaka stvar v resnici nujna ali ne. Zadeva idrijskega učitelstva je silno nujna in če sprejmete nujnost našega predloga, deželo nič več ne stane, ker predloga poziva vlado, naj zboljša razmere na svojem zavodu in idrijsko učitelstvo je gmočao na še slabšem, nego naše deželno učitelstvo.

Vi pa hočete s svojo izjavo izkupati se iz težav, ker zamerili bi se na eno ali drugo stran, ako sprejmete naše nujne predloge. Nikar pa ne mislite, da bodete utrudili nas, ali da bodete utrudili ljudstvo. Ljudstvo je dobro vedelo, zakaj je pričelo boj za volivno reformo in boj se bo nadaljeval še z večjo odločnostjo. (Burno odobravanje.)

Dr. Schaffner pravi, da »Zamuthungen« dr. Šusteršičeve zavrača, na kar se poparjen vsede.

Poslanec Hribar skuša zavijati dr. Šusteršičeve besede, da dežele ne bo nič stalo zboljšanje stanja idrijskih učiteljev, češ da je s tem dr. Šusteršič rekel, da se plače dež. učiteljem ne bodo zvišale. (Ugovori. Klici: Zakaj jih pa še niste zvišali!)

toda kaj? Časih so mi celo ponudili kratke trajajočo službico, toda kaj stalnega vendarle nisem mogel doseči. Ne, z ženitvijo ne bo nič, zlasti ne sedaj po onem presnetem zadnjem spisu, po katerem sam spomin name napolnjuje vse matere nekake nepojmljiva groza, kakor spomin na kačo, ki je naša šuntala Evo, da je stegnila roko, vtrgala jabolko, jedla sama in dala še svojemu možu. Moj Bog! Ali sem že jaz nagovarjal v svojem življenju katero Evo, naj utrga jabolko, naj je je sama in zlasti, naj je da svojemu možu! Toda, kar je, to je. Izvršenih dejanj niti sam Bog ne pokliče iz brezdnega minulosti nazaj, kakor pravi Deotyma. Kar je, to je. Ne oženim se nikdar.

Ergo, kaj mi torej še ostaja?

Premoženje? Ne pridobim si ga nikdar. Dolgovi? Že sem jih naredil. Ob tem poslednjem spominu sem se odločil. Eh, kaj, pojdem v Ameriko.

V vsakem slučaju ne bom odšel za zmerom. Videl bom morje, stepe, mesta, dežele, nove ljudi, rudeče kožnate Indijance, jate divjih bivolov, medvede, jaguarje in ameriški humbug. (Dalje prih.)

Nujnost predloga Arkotovega je bila z glasovi nemško slovenske zveze odklonjena.

Blamaža za blamažo.

To še ni bila zadnja blamaža liberalcev v današnji seji. Sledila je — ker vse dobre stvari so tri — še ena. Dež. glavar je naznanil, da bo popoldne seja finančnega odseka, jutri pa seja ustavnega odseka, ker želita načelnika dotičnih odsekov, da odseka delata.

Poslanec Luckmann: Predloženih je 20 nujnih predlogov, ki se naj najprej rešijo, potem naj šele zborujejo odseki. Seja naj bo vsak dan, da se hitro rešijo nujni predlogi.

Deželni glavar: »Sejo sem napovedal, ker če se hoče res delati, naj zborujejo odseki.«

Schwewel dež. glavarju: »Vi morate Luckmanov predlog dati na glasovanje!« Dr. Šusteršič protestira.

Dr. Ferjančič: Mi hočemo sejo jutri. Vi to morate dati na glasovanje.

Dr. Šusteršič: Ta nastop Ferjančičev kaže le, da ima dr. Ferjančič v glavi le poslovnik drž. zbornice, da pa ta poslanec še doslej ni prebral poslovnika deželne zbornice. (Smeh. Klici: Dolgi Ferjančič je zopet blamiran.) Dr. Šusteršič čita poslovnik deželne zbornice in dokaže črno na belem, da je ustavna pravica deželne glavarja seje sklicevati in zaključevati.

Dež. glavar: »Finančni odsek ima sejo danes popoldne ob 3. uri, ustavni odsek pa jutri ob 10. uri dopoldne. Jaz sem mnenja, ako hočejo gospodje delati, naj delajo odseki.«

Ferjančič: »Kaj naj pa dela ustavni odsek!« Klici: »Kaj ne, vi nočete volivne reforme!«

Deželni glavar: »G. dr. Ferjančič, moja dolžnost je braniti ustavne pravice deželne glavarja. Zaključujem sejo.« (Katoliško narodni poslanci ploskajo. Tudi galerija ploska in se smeje liberalcem in revščini njihovih poslancev, ki niti poslovnika dež. zbornice ne poznajo.)

Konec seje ob 1/2 na 2. uro popoldne.

Slavnost v Kamniku.

Imej došlih brzojavnih pozdravov omenjamo naslednje:

Ljubljana. Zadržan vdeležiti se slavnosti, kličem: »Bog blagoslovi kamniški dom, ki naj bo dom miru in sreče.« — Deželni glavar.

Zagreb. Neprisutni člani zanatlijskega društva priključujemo se današnji Vašoj slavi, želeč vam sretan uspeh. Samo napred bratje Slovenci. Složno, jer sa slogom sve je možno. Sa bratskim pozdravom od bor.

Zagreb. Čitavom dušom prisustvujemo danes Vašoj slavi, kličem: Živili! — Članovi zanatlijskega društva: Ljubomir Stampfl, Isidor Stampfl.

Gradec. Žalibog zadržam osebno vdeležiti se, prisostvujem v duhu. Dal Bog, da bode novi dom, dom katoliške narodne in patrijotične ideje. — Dr. Šusteršič.

Gorica. Duhom vdeležujem se Vaše slavnosti, pošiljam srčne pozdrave. Kamniški dom naj druží meščanstvo ter naj priča poznim rodovom o vernosti, narodni zavednosti in pravi naprednosti mesta. — Dr. Gregorič, državni in deželni poslanec.

Kranj. Neustrašeno naprej, da kmalu se utrdi duševni dom krščanskega prepričanja med vrlimi Kamničani. — Koblar, Hybašek, Pengov.

Kranj. Novi dom bodi ognjišče krščanske prosvete in napredka mesta Kamnika. — Izobraževalno društvo.

Tržič. Živili vrli Kamničani! Živila hrvatska slovenska vzajemnost. — Perko, podpredsednik katol. društva, Križaj.

Litija. Naj bo v večjo čast Božjo! Vse tu zbrane prisrčno pozdravljam. — Preclik, Brič.

Litija. Novi dom, o dom prekrasni, sveti vedno v luči jasni. Srca za Boga ogrevaj, pesem našo le prepevaj. — Zlogar, dekan, Zupančič, Erjavec.

Radovljica. V duhu z Vami, želim obilega blagoslova. — Jakob Lovretič.

Novi predstojnik pravosodja.

Iz Hrvatske.

Se teden dni pred imenovanjem novega predstojnika za pravosodni oddelek hrvatske deželne vlade je vgovarjal uradni list, da ne bode imenovan vseučilišni profesor dr. Luka Marjanović, kakor so trdili opozicijski listi. Slednjič je pa vendar le zares vzbudilo njegovo imenovanje v kljub demetitja uradnega lista. Bila je sicer v vladinih krogih morda zares druga oseba za to mesto, določena, toda dogovori niso uspeli, ker je dotična ličnost odbila vse ponudbe. Novi ban je mislil pridobiti za vlado dr. Vrbanića, ki je zdaj izven strank. Toda

dr. Vrbanić je odločen značaj in vrl neodvisen rodoljub, ki se drži čvrsto svojega narodnega načela, katerega bi se moral seveda kot član sedanje vlade odreči. Za vlado bi bila velika zmaga nad opozicijo, ko bi dobila takega moža za člana in marsikatero delo bi se jej olajšalo. Za zdaj jej je ta nakana izpodletela. Sprejela pa je za člana svojega moža miroljubnega in rekla bi skoraj v političnem pogledu indiferentnega. Dr. Marjanović je bil sicer za Mazuranićeve vlade član velike narodne stranke. Ko je pa za bivšega bana ta stranka razpala, ni se priključil nobenej, nego se je vrnul k popolnoma s političnega polja. Dr. Marjanović se je narodil l. 1844. v Zavalju blizu Bihaća na meji Hrvatske in Bosne. Gimnazijalne nauke je dovršil na Hrvatskem, vseučilišne pa na Dunaju, kjer je postal doktor prava. Ze leta 1872. je bil učitelj na tedanji pravoslavni akademiji v Zagrebu, a leta 1874. izvenredni profesor na novoosnovanem vseučilišču, leta 1876. pa že redni profesor kanoničnega in cerkvenega prava.

Oba predmeta je predaval do zdaj nepretrgano skozi 29 let. Uradni list pri tem prav neumestno omenja, da zato vendar le ni ultramontanec in da naj se ga nobeden ne boji. Mi pa vemo, da je dr. Marjanović dober kristjan in da nima nič zajedniškega z ljubimcem uradnega lista, s poznatim bogatajcem tudi vseučilišnim profesorjem. Sicer pa dr. Marjanović kot vseučilišni profesor ni storil za znanost nič posebnega, pač pa ima znatne zasluge za tradicionalno književnost hrvatskega naroda. On je namreč pomagal zbirati in urejevati hrvatske narodne pesmi med mohamedanci, katere je dobro poznal od svoje rane mladosti, ko je zahajal v Bosno. »Matica Hrvatska« mu mora biti za to zbirko zares hvaležna. Prav pomenljivo je bilo za sedanje odnose na Hrvatskem, da je postal dr. Marjanović pod vlado bana Khuena dvorni svetnik. Taka čast do zdaj ni doletela nobenega vseučilišnega profesorja. Bržkone so ga odlikovali zato, ker se ni bavil s politikom, a mislili ga dobiti za svojo politiko, kar se je slednjič tudi zares zgodilo. V petek je sprejel dr. Marjanović kot novi predstojnik sodnijske činovnike vseh zagrebskih sodnijskih uradov.

Iz njegovega govora smo zvedeli, da je nerad sprejel tako težko nalogo, toda ker je njegov prednik že vse tako lepo uredil, se nadeja, da bode mogel on tem lažje voditi upravo, ker mora tako vse pri starem ostati. Za Hrvate je to slaba nada, če bo zares vse pri starem ostalo. Kako je poprejšnji predstojnik Klein uredil sodstvo na Hrvatskem, je vsakemu le predobro poznato. Vse, s čimur se je mogla vsaj še deloma braniti svoboda, vse se je zatrl: neodvisnost sodnikov, svoboda tiska, sestajanja in govora, porota itd. Vse se je storilo, kar je le zahteval sistem Khuenovščine. In da zdaj vse tako ostane? To je neverjetno in opozicija se bode proti tej nakani najodločneje uprla z vsemi zakonitimimi sredstvi. Če uradni list naznanja, da bode novega predstojnika prva skrb, da se izda novi kazenski in državljanski zakon ter popravi vsaj tekst državlanskega zakona v jezičnem pogledu, je to za zdaj za hrvatski narod brez vsakega pomena.

Hrvatski narod zahteva od sedanje vlade pred vsem vse one svobodne uredbe, katere je užival pred Khuenovo vlado, da mu dá pravično in svobodnega državljana dostojno justico. To je prva in najvažnejša zahteva hrvatskega naroda od novega predstojnika, a če tega ne more doseči, je bolje, da odstopi, in da mu ostane časten spomin med domoljubnimi Hrvati.

Avstrija in Rusija glede Balkana.

Avstro-ogrski in ruski vlada sta na podlagi pogovorov med grofom Goluchovskim in grofom Lamedorfom odposlali ruskemu in avstro-ogrskemu poslanstvu v Carigradu brzojavki, v katerih se izjavlja, da sta se obe vladi sporazumeli glede nadzorovanja uvajanja reform v treh vilajetih evropske Turčije. V teh brzojavkah se povdarja, da so na eno stran vstali ovirali uvajanja teh reform, na drugo stran pa da so turška oblastva kazala premalo gorečnosti o izvrševanju teh reform. Obe vladi obžalujeta grozovitosti, katere se počenja nad mirnim prebivalstvom o vsakakor upravičenom dušenju ustaje ter smatrati nujno potrebnim priteči na pomoč žrtvam teh obžalovanja vrednih razmer.

Na to podajajo se poslaništva inštrukcije glede humanitarne akcije, obstoječe v podpori vseh eksistenčnih pogojev oropnega prebivalstva, v olajšavah za povračanje v domovino ter zopetnega sezidanja uničenih vasi, cerkev in šol.

Listi poročajo, da — sklepi v Münzstegu niso bili e bvezni. In če bi vladi res storili to, kar obljubujete ne spreminili bi na položaju čisto nič — o prvi priliki bi čutila krščanska raja turško pest. To vedo tudi slovanski narodi na Balkanu, zato pa ti sklepi, ako so nameravali z »dobrotami« in »miloščinami« pomiriti razburjenje na Balkanu ne bodo imeli vapeha.

Slovani na Balkanu nočejo biti pod turškim nožem.

Razpor mej Čehi.

Včeraj zvečer je bil na Zofijinem otoku v Pragi shod, katerega so sklicali poslanci Kiofač, Freslin Oboc. Zborovanje je imelo namen, protestirati proti taktiki Mladočehov. Kiofač je dejal: Mladočeska politika vodi od poraza do poraza. Ta politika ni napredna, ni demokratična in tudi ne državnopravna. Stranka je zatajila svoje nekdanje principe in stoji tu brez programa. Mladočehi so s svojim stališčem zapravili narodu vglod. Iz mladočeskega kluba je nastala družba agentov z koncesijami in službami. Prava branjarja pod patronanco svetega Florijana dr. Rezek. Pri odločilnem boju proti zadnji vojni predlogi videla je Evropa, da ni tu samo ogrskega vprašanja, ampak da imamo tudi češko vprašanje. Z ogrsko opozicijo mora vsak Čeh simpatizirati. Resignacija dr. Herolda je politično komedijantstvo. Poslanec Kiofač je v nadaljnjem svojem govoru dejal, da češka politika bode odločna, tudi na zgoraj nevpogljiva.

Poslanec Baxa je v daljšem govoru tudi ardit napadal Mladočeha in je priporočal združitev vseh radikalnih čeških strank proti Mladočehom.

Poslanec Choc je imenoval politiko Mladočehov sleparjenje ljudstva.

Zborovalci so govore odobraval. Stanovanje dr. Herolda in uredništvo »Narodnih Listov« je zastražila policija.

„Ruski absolutizem.“

V Italiji se tako grozijo nad ruskim absolutizmom, da hočejo kar z živžganjem prisiliti ruskega carja, naj bi ruski car uvel tudi na Ruskem take blažene razmere, kakršne so v Italiji, take namreč, da bo moral ruski narod izseljevati se, kakor italijanski, ako bo hotel živeti. A tudi italijanske policije bi želeli najbrže italijanski kričači na Ruskem. Ono policijo, ki tako skrbi za svoje ljubčke, da poskrbi za brezplačno stanovanje mnogim naobetnim vročerkvnežem ob prihodih drugih vladarjev v Rim. Za tako stanovanje preskrbela je ob prihodu nemškega cesarja v Rim, ob prihodu angleškega kralja in tudi sedaj ob prihodu ruskega carja namerava rimska policija za preeti po ječah nič manj nego 4000 oseb. — To je pa še nekaj vse drugega, nego ruski absolutizem!

Italijanski prof. Pavia,

ki je priobčil že več člankov na italijanskem jeziku o Hrvatski, priobči v kratkem v Milanu knjigo z naslovom »Croazia ed Ungheria nella lotta fra diritto o dispotizmo«. (Hrvatska in Ogrska v boju med pravico in despotizmom.) Tudi slovenskemu narodu bi napravili italijanski utenjaki veliko uslugo, ako bi seznanjali italijanski narod s krivicami, ki se godé slovenskemu narodu, med katerimi bi ne bila menda najmanjša ta, da slovenski narod nima niti jedne slovenske srednje šole!

Hrvatski sabor.

Iz Zagreba se nam piše: »Hrv. Pravo« zahteva, da se skliče hrvatski deželni zbor. Stanje je namreč tako, da se naenkrat lahko prigodi, da dežela ne bo imela pripomočkov, s katerimi naj plača svoje uradnike. Hrvatska mora skrbeti za varstvo svojih interesov. To pa naj se stori na ta način, da se Ogrski ne plačuje nobenega davka. To se sedaj tem lažje zgodi, ker ni na Ogrskem nobene prave vlade. To je stvar vladne stranke, da brani interese Hrvatske. Ako pa ta tega noče storiti, naj pa odloži svoje mandate. Ljudstvo se hoče braniti, da ne postane popolna žrtev Ogrske.

Vojna nevarnost v vzhodnji Aziji.

Japonske čete so baje zapustile Dari in se vkrcale na Korejo, v kratkem se pričakuje še več vojaštva. Istotako je 50.000 ruskih vojakov pripravljenih, da se vkrcata na Korejo. Suti se, da se med Rusijo in Japonsko nekaj plete. Za Korejo sta se Japonska in Kitajska stoletja krvavo bojevali, sedaj pa je stopila na mesto Kitajske Rusija ter namerava na vsak način posesti Korejo. Japonska seveda ne namerava svojega najdragocenejšega ozemlja prepustiti brez boja, zaradi tega se z vso resnobo pripravlja na vojno. Tudi Rusija se zelo resno oborožuje. Sploh je stališče v vzhodnji Aziji zelo kritično.

Iz brzojavk.

Praga. V današnji seji dežel. zbornice so Mladočehi vložili interpelacijo, zakaj okr. glavarstvo v Ašu veče svoje akte s frankfurtskimi trakovi. Deželni zbor je včeraj odobrilo ločitev kraja Pleševica od občine Prišnice. Nemci so se temu upirali z vso silo. Zbornica je odklonila predlog posl. Peška, naj se dež. preskuševališče loči v nemški in češki oddelek. Adresni načrt posl. dr. Herolda pride pred zbornico 12. t. m.

Ž a t e c. Državni poslanec dr. Schücker je imel v Postelbergu shod, na katerem je povdarjal, da je treba parlamentu dobiti trdno večino. Ustaviti to večino bodi stvar Nemcev. Ta večina naj potem uvede strog opravilnik, da principu večine dobi veljavo.

B u d i m p e š t a. Na Ogrskem se zaradi ex lex stanja dohodki davkov čedalje bolj manjšajo. V mesecu septembru je bilo v Budimpešti plačanih le 384 318 K. Posledice tega bodo zelo slabe, ker bodo oblastva po odpravi ex lex stanja odločno zahtevala, da se vsi davki plačajo, kar pa bo davko-plačevalcem jako težavno. Sedaj je v glavnem mestu že čez dva milijona kron primankljaja.

D u n a j. Po večerajšnji Khuenovi avdijenci, ki je trajala pet četrt ure, je cesar sprejel ministrskega predsednika Körberja, ki je bil pri cesarju pol ure. Skoro na to je bil sprejet Goluchowski. Cesar namerava iti k otvoritvi Elizabetnega mostu v Budimpešto in krizo sam rešiti. Tekoči teden bo povsod posvetil ogrski krizi. Sprejel bo več ogrskih politikov. Čuje se, da je Khuen cesarju priporočal za svojega naslednika grofa Julija Andrássyja, ker ta nima tako radikalnega vojaškega programa, kakor Wekerle in Apponyi in je poleg Szella sedaj v liberalni stranki edini politik, ki popolnoma stoji na stališču pogodbe z l. 1867.

R i m. Velikansko senzacijo vzbuja novica, da je car bivanje v Rimu, ki je bilo določeno na štiri dni, omejil sedaj nakrat samo na komaj 36 ur. V ponedeljek 26. t. mes. pride car v Rim, v torek po paradi in po obisku pri papežu pa odpotuje.

L v o v. Deželni zbor je sklenil naložiti 30% deželno naklado k državnemu davku na vino in mošt.

G r a d i š k a. Namestništvo v Trstu je razpustilo obč. zastop v Costani.

P r a g a. »Čas« naznanja, da je »Narodne Listy« kupil konsorcij, kateremu na čelu je poslanec K r a m a r. Kupnina je bila 1,600.000 K. List bo od 1. januarja izhajal v spremenjeni obliki.

D u n a j. Ministriški predsednik Körber je na banketu industrijcev, ki se je vršil povodom cesarjevega godu, imel govor, na katerem je dejal, da prosi industrijce, naj bodo za to, da se Avstrija od Ogrske gospodarski ne loči. Dejal je, da ne veruje, da bi bila prihodnja pogodba zadnja in da potem pride ločitev. Obojestransko delo je najbolje ščiteno po skupnih carinskih tarifih in dobrih trgovskih pogodbah. Čez deset let se bodo tudi glede nagodbe o marsičem prepirali, končno se bodo pa le zedinili.

Shod v Gorjah.

Roženvenško nedeljo popoldne ob 4. uri se je vršil napovedani politični shod v Gorjah. Ker shod ni bil dovolj razglašen, in so ravno tisti čas možaki iz blejske okolice imeli posvetovanje v Zagoricih, je bila vdeležba le bolj pičila. Zbralo se je o napovedani uri kakih 200 večinoma domačinov na župnijskem dvorišču. Domači župnik, kot društveni podpredsednik je odprl zborovanje in je stavil v kratkih besedah do navzočega poslanca dr. Kreka razna vprašanja in želje, o katerih si posebno Gorjanci žele pojasniti in pomoči.

D r. K r e k je v njemu lastni poljudni in živahni besedi razložil sedanjí politični položaj in na posebnih slučajih pokazal, kako potrebna je in nujna splošna volilna pravica, da morejo polagema priti tudi nižji slojevi do svojih pravic.

Posebno dobro in jasno je popisal naše razmere nasproti Ogrom in pokazal, kolika krivica se godi naši državni polovici v gospodarskem in političnem oziru po dosedanjí pogodbi. To je vendar neznosno stanje, če mi to stran Litve plačujemo za skupne stroške po 65%, Ogrska pa samo 35; vpliva in oblasti pa ima ravno v nasprotnem razmerju: Ogrska za 65%, mi pa komaj za 35%. V svoji brezmejni oholosti hočejo Mažari imeti zdaj še popolnoma svojo armado z mažarskim jezikom, mi naj pa na zadnje še plačujemo za to armado. Prav na svojem mestu je bila torej odločna cesarjeva beseda, da na edinosti in moči skupne armade ne pusti rahljati. — Sicer bi pa v gospodarskem oziru najbolje bilo, da se carinsko ločimo od Ogrrov.

Zdaj Ogrji brez carine zakladajo naš žitni trg in s tem tlačijo cene našega žita, pošiljajo brez carine svojo živino, večkrat okuženo, v naše kraje; kaj čuda, da naš kmet ne more shajati in da vedno huje leze v dolgove, posebno tudi zato, ker so Ogrji krivi, da je obrestna mera še vedno tako visoka, ko bi se sicer denar dobival lahko po 3 in 3½%. — Ogrji nam škodujejo tudi s tem, ker imajo za svoje blago neznano nizke cene na železnicah in zato naše blago z ondotnina ne more konkurirati. Potem imajo tudi železnice tako napeljene, da vse teže le na Ogrsko, zato tudi ne puste, da bi se dolenska železnica podaljšala do Karlovca.

Na vprašanje zavoljo prenizke cinitve zemljišč za bohinjsko železnico je bil g. poslanec tega mnjenja, da se mora vlada inter-

pelirati zavoljo tega v deželnem in državnem zboru.

Zavoljo pomanjkanja časa je potem predsednik sklenil zborovanje z »živijo« klici na presvetlega cesarja, ki mora na svoja stara leta toliko težav prestati s nevhvaležnimi Ogrji, katere je vedno obsipal z dobrotami in prednostimi.

Slednjič je bral predsednik še sledeče resolucije, ki so bile soglasno sprejete:

1. Pri političnem shodu zbrani izrekajo zahvalo in priznanje poslanecem katoliško-narodnim za njih možati nastop, posebno za predlog splošni volivni pravici in prosijo, da vstrajajo pri tej zahtevi, dokler ne izvojujejo tudi enake volivne pravice.

2. V Gorjah zbrani, se svedeno zahvaljujejo presvitlemu cesarju za odločno besedo glede enotnosti skupne armade in obetajo neomejeno zvestobo.

3. V Gorjah zbrani protestujejo zoper prenizko cenitev zemljišč za bohinjsko železnico, in prosijo svoje poslance, da se zavzamejo za to zadevo v deželnem in državnem zboru, če mogoče, da se prizna boljše in višja cenitev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. oktobra.

Slavnost v Kamniku. O tem nam še poročajo: Koncert in predstava v »Kamniškem Domu« privabila sta toliko slavnega občinstva, da so bili društveni prostori popolnoma napolnjeni. Po krasni deklamaciji v proslavo presvetlega cesarja je nastopil mešan zbor in z veliko natančnostjo zapel: »Nazaj v planinski raj«. Prav razočarali pa sta poslušalce gospici Mici Kratner in Stanka Sarnik v duetu »Divja rožica«. Odobravanje občinstva je bilo toliko, da sta morali gospici ta krasen spev ponoviti. V pesmi »Na goro« je pokazal mešan zbor, kakor že v prvi pesmi, da je v tem kratkem času z marljivostjo dosegel lepih uspehov. Učenka Mici Žargi in g. Jos. Heybal sta nas zabavala z jako umetnim igranjem na klavir in gosli; gospica Mici Kratner pa je s svojim znanim krasnim glasom proizvajala samospev »Grob na poljanah«. Slavnostni dan je zaključila znana podučna igra: »Stanovitni kraljevič«. Le prehitro nam je minul čas, da se je bilo treba ločiti od novega »Kamniškega Doma«. Gostje so odkorakali v spremstvu godbe in občinstva na kolodvor, pozdravljeni s krepkimi »živio« klici. Dal Bog, da bi navdušenje, ki je ta dan navdajalo vsej nikdar ne ponehalo, marveč vedno krepkeje kazalo se v delovanju po geslu, ki se lesketa na pročelju »Kamniškega Doma« »Z Bogom za narod«.

Kranjski deželni odbor in časnikarji. Menda ni nikjer deželnega odbora, ki bi se tako malo oziral na želje časnikarjev, kakor se ozira naš deželni odbor. Tudi s slovenskimi časnikarji postopa tako, kakor bi v deželnem odboru ne bilo slovenske večine, v katerih rokah je, določiti ugoden prostor za časnikarje. Mi danes zadnjič zahtevamo, da se da časnikarjem prostor v dvorani, kakor je predlagal gospod dr. Susteršič. Ako se deželnemu odboru ne zdi vredno, na korist slovenskega časopisja ugoditi tej zahtevi, tedaj bomo govorili z drugimi besedami. Kar je v štajerskem deželnem zboru mogoče, to naj bo mogoče tudi v Ljubljani!

Duhovniške vesti. Čast. g. J a k o b Č e m a ž a r, rodom Ljubljancan, bil je dne 1. okt. inštaliran za župnika Koštabone. Prej je služboval kot kaplan na Opčinah, bil je priljubljen in spoštovan. — Prihodnji teden pojde mnogč gosp. J o s i p U j d i č, škofov kapelan v Trstu, na dunajsko univerzo, da nadaljnje višje nauke.

Spremembe pri notarijatu. Notar Willibald S w o b o d a je prestavljen iz Šmarj v Konjice, notar Alojzij K r a j n o iz Senožeč v Šmarje in doktor Josip H a a s iz Velikorce v Maribor.

Shod. Politično društvo »Pozor« s se dežem v Ptuiji priredi v nedeljo dné 11. oktobra 1903 ob 3. uri popoldne na dvorišču (vrtu), pri neugodnem vremenu v prostorih gospe Jagodič na P t u j s k i g o r i shod z nastopnim vsporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Slučaj Bratuša in nemško časopisje — poročevalec dr. Anton Brumen. 3. Čitanje resolucij in glasovanje o resolucijah. 4. Slučajnosti in nasveti. K prav obilni vdeležbi vabi odbor.

Minister Call bil je ob spuščanju v morje vojne ladije »Erzherzog Karl« v nedeljo v Trstu. To priliko je porabil, da si je ogledal tržaško luko in imel posvetovanja na parniku »Peragosa« z odločujočimi faktorji. Tega posvetovanja so se vdeležili min. svet. Delles, min. koncep. bar. Chlumetzky, predsednik pomorske vlade vit. Ebner, dvorni svet. par. Strobach, inž. Colombicchio, inž. Pichler, kapitan Nicolich, posl. Basevi, Combi in odv. Ricchetti, vit. Hütterott, Economo in Cosulich. Minister je obljubil, da stori vse mogoče, da bodo načrti urejevanja tržaške luke čim prej izvršeni. Govoril je v italijanskem jeziku, kateri jezik je dunajski gospodi, kakor se vidi, vrlo priljubljen in se ne more torej nihče čuditi, če usiljuje Dunaj Slovincem na eni strani nemški, na drugi strani pa laški jezik. Gospod minister ni v svojem laškem jeziku povedal, koliko »regnikolov« bo na delu in kolikim laškim podjetnikom bodo izročena dela. Morda je tudi to omenil, a ker smo posneli to poročilo iz laških listov in nismo bili navzoči na parniku, vprašati bi utegnili naši poslanci g. ministra, če bodo imeli tudi pri teh delih »regnikoli« prednost pred domačini.

Dober uradnik je zlata vreden. Odkar se je izselil iz Velikih Lašč c. kr. vodja zemljiške knjige g. I v a n R o t h, cenimo še le prav dobre uradnike. Prej nismo tako vedeli, kaj imamo, kakor vemo sedaj, ko ga ni več tu. To ni bil mož, ki bi bil delal samo zaradi plače, ali samo to, kar je neobhodno moral, temveč je bil vedno na razpolago z dejanjem in svetom vsem strankam, kar je padl mnogo v sedanjem času, ko se ljudi našega mišljenja po raznih uradih tako rado odriva. — Nimamo nobene upanja, da bi v prostorih velikaškega sodišča srečali še kdaj tako delavnega uradnika, ki bi bil z vsem srcem tako na strani ljudstva, kakor je bil Ivan Roth. Žal nam je za njim. — A vendar čestitamo Sevnčanom, da so ga dobili ter kličemo: »Bog daj zdravja g. Rothu še mnogo let, da bo mogel tudi v prijazni Sevnici toliko koristiti kmetom, kakor je v Velikih Laščah!

Poročil se je učitelj gosp. I v a n Z e n iz Soteske z gđ. G a b r i j e l o L o k a r iz Doblič.

Umril je v Barkovljah g. M i r o s l a v P e r t o t.

Slovenska šolska matica. O delovanju tega društva je napisal g. dr. Anton D o l a r simpatični članek v dunajski »Oester reichisch-ungarische Revue«.

Iz Litije se poroča: Včeraj popoldne so se stekli nekateri vročerkvni fantje v gostilni P. Pri tem spopadu je bil nevarno ranjen 27letni A n d r e j R u p a r iz Ustja pri Smartnem; dobil je 2 smrtonosni rani, vendar je upanje, da okreva. — Bil je ta dan s e m e n j v Litiji, ki je bil precej dobro obiskan.

Veselica v Žalcu. Vabilo na veliko koncertno veselico, ki se vrši v nedeljo, dne 11. oktobra 1903 v Žalcu, v korist stavbe nove župne cerkve, s sodelovanjem celjske narodne godbe, petrovških tamburašev, domačega pevskega zbora in žalskih diletantov v dvorani gosp. F r a n a H o d n i k a. Začetek točno ob pol 5. uri popoldne. Pri neugodnem vremenu se vrši koncert prihodnjó nedeljo. Vstopnina: Sedeži od 1.—6. vrste po 2 K, od 6.—11. vrste po 1-50 K, od 11. do zadnje vrste po 1 K, stojšče za osebo 60 v. Vstopnice se dobivajo od 8. okt. naprej v trgovini g. A. Geis a v Žalcu in na dan koncerta od 4. ure naprej pri blagajni. K obilnemu posetu vabi odbor.

Stavka premogarjev se je iz Trbovelj razširila tudi v Hrastnik, Ojstro in Zagorje. Zahteve delavstva so popolnoma opravljene in mi mislimo, da bi odbor stavkajočih storil prav, da bi škandalozne razmere, radi katerih je stavka nastala v polni luči osvetlil tudi v slovenskem časopisju, da se občinstvo tembolj zavzame za stavkajoče. Pravični stvari stavkajočih želimo popolne zmage! — Tudi v Moravski Ostrovi na Češkem so hoteli stavkati premogarji, a so to za sedaj opustili.

Vozni red na vipavski železnici. S 1. okt. se je spremenil vozni red na vipavski železnici v toliko, da odhaja zjutranji vlak iz Ajdovščine ob 6-10 ter prihaja v Gorico ob 7-40. Popoldne odhaja iz Ajdovščine ob 4-40, kakor poprej. Odhod iz Gorice je tudi, kakor poprej, dop. ob 9-10, zvečer ob 7-15. Vsaki ponedeljek in četrtek vozi še en vlak, kakor poprej, iz Ajdovščine ob 12., iz Gorice ob 2-10 pop.

Trgovina na Reki propada. Angleški konzul na Reki poslal je listu »Foreign Office« poročilo o trgovini na Reki. Konzul pravi, da utegne priti na Reki do akutne trgovinske krize, ako se ne bo znalo tega v kratkem preprečiti. Vzrok tej krizi je politična kriza na Ogrskem, in tudi to, da ni prišlo do pogodbe z Avstrijo in Ogrsko. Izvoz je padel v l. 1902 za 750 000 tonelat v vrednosti 6,460.000 sterlin, zgube je torej v primeri s prejšnjim letom 37.000 tonelat v vrednosti 432.000 sterlin. Uvoz je padel za 335.000 tonelat v vrednosti 3,678.000 sterlin v zmanjšanju 45.000 tonelat v vrednosti 227.000 sterlin.

Poskušeni samomor. 24letni Umberto Calligaris v Trstu bil je zatočen, da je hotel izsiliti denar za list »La Frusta«, a bil je oproščen. Nekaj dni za proglašeno razsodbo vrgel se je skozi okno, a rešili so mu življenje. V soboto zvečer pomeril si je z revolverjem proti srou. Zdravnik ga je dal prenesti v bolnišnico in upanje je, da ga rešijo.

Otrok se je izgubil. Mati petletnega otroka Sparviero v Trstu poslala je otroka samega v otroški vrtec, a otrok se je na poti izgubil. Na glavnem trgu našle so ga straže, ko je jokal. Ker jim otrok ni znal povedati, kje stanuje, peljale so ga na inspektorat, v nadi, da se kdo oglasi. Po deveti uri zvečer prišla je mati ponj.

»Piccolo« je ves zadovoljen, ker sta govorila nadvojvoda Rainer in soproga njegova povodom spuščanja nove vojne ladije v morje z zastopniki mestnih korporacij v italijanskem jeziku.

Lep oče! 32letni delavec Urizio v Trstu je opil sebe in svojo štiriletno hčerko tako, da nista mogla stati na nogah. Da bi ne zmečkal otroka, peljal je stražar očeta in ubogo hčerko v košiji domov.

Okradeni nadvojvoda. Dne 4. t. m. je bil v Opatiji nadvojvoda L u d o v i k V i k t o r, ko se je v kopališču »Angiolina« kopal, okraden. Tat se je priplazil v kabino in mu vzel in odnesel zlato uro, katera ima na krovu monogram P. L., zlato, debeloudno verižico s pečatnikom L. V. in z obeski, zlato ovratno verižico z medajlonom, zlato zapestnico, v kateri je vdelan Marije Terezije zlat in zlat prstan s safirom. Tatu dosedaj še niso prišli na sled.

Trgovina s kavo. V minolem tednu prodali so v Trstu 2000 vreč kave Santos od 39-50 do 40-50 kron, 1000 Santos od 39-41 kron, 1000 Santos od 37 do 48 kron; 500 vreč Rio od 33-50-40, 500 Rio od 32-32-50 kron. V minolem tednu dospelo je v Trst 729 vreč kave iz Genove, 721 iz Hulla in 80 iz raznih drugih luk. Pričakuje se parnik »Stefania«, ki je odplul iz Rio proti Trstu 6. septembra z 51.000 vrečami; parnik »Istria«, odplul iz Rio proti Trstu 27. septembra s 56.000 vrečami. Parnik »Szell Koloman« naložil je v Santosu 93.000 vreč, »India« 41.000 vreč. Meseca septembra naložili so v Rio na parnike 1,617.000 vreč, v Santosu 3.196.000, skupaj torej 4,813.000 proti 4,557.000 lanjskega septembra. 30. sept. bilo je v Trstu v zalogi 280.000 vreč kave.

Bolezni. V H a r i j a h v postojinskem okraju se je pojavila vratnica, na kateri je zbolelo 1 ženska in 14 otrok. Stirje otroci so umrli. — V N o v i i n S t a r i L o k i v kočevskem okraju so se pojavile med šolskimi otroci grče, zbolelo je 22 otrok. Šola je zaprta.

Ogenj. V Rodnem v radoljskem okraju je pogorel kozolec posestnika Lovro Legatu. Nevarnost je bila za celo vas. Legat ni bil zavarovan, škode ima do 400 kron. Zažgali so zopet otroci.

Nevaren potepuh. Potepuh Martin Korošec, doma na Brezovici pri Ljubljani, je prišel 28. m. m. v Begunje pri Cirknici ter pretil ljudem, da jim zažge kakor tudi da koga vbije ali vstreli. Ljudstvo je bilo vsled tega zbegano. Ker se je pa še proti županu jako surovo obnašal, so ga zvezali in zaklenili v županov hlev, da je prišla žandarmerija ter ga odvedla v Cirknico.

Hrvatske novice. Podžupanom v Koprivnici je bil izvoljen kandidat opozicijske stranke Josip Vargović. — S sabljjo je petnajstkrat težko ranil poročnik B. mladega in uglednega trgovca Turčiča. Poslednji je namreč v restavraciji »Veliki kapitel« v Sisku v družbi dveh tovarišev; pri nasprotni mizi pa je sedel poročnik B. Kar naenkrat ostane poročnik ter stopi k Turčiču ter ga vpraša, zakaj ga fiksira. Turčič mu je obrnil hrbet, ne da bi kaj

Samomor profesorja. Iz Catanije v Italiji poroča: 70letni prof. Cristina, ki se je boril kakor vojak za neodvisnost Italije, vstrelil se je radi pomanjkanja. Če v Italiji že profesorji stradajo, kaj more biti z drugimi, slabše plačanimi ljudmi. — V Berlinu je prišlo do velikih nemirov valed štrajka uslužbencev pri omnibusbih. Policijo so štrajkovci sprejeli s kamenjem, razbili so luči, mnogo je ranjenih. Še-le po polnoči posrečilo se je policiji napraviti red. — Nemške burše pretepli so v Piznu, ker sta s frankfurtskima trakoma in burševskima čepicima iz zivala po ulicah. Množica jih je pretepla do krvi. — Veliki izgredi vojaških novincev so bili včeraj opoldne v Pragi. Policija je hotela pevajoče vojaške novince aretirati, a množica se je zavzela za vojaške novince, katere je stražnikom iztrgala. Občinstvo je klicalo: »Ubite policaje!« Še-le v vojašnici se je posrečilo aretirati vojaške novince. — Husarji tretjeletniki so provzročili v Jaroslavu na Poljskem veliko demonstracijo, ker se jih ni takoj oprostilo. — Stavkajo v Budimpešti krojači, ki izdelujejo vojaške uniforme. Velika stavka tkalcev je v Annentieresu. — 13 premorjarsjev se je ponesrečilo radi nepozno oddanega strela v Sollstadtu pri Bleichrode. — Potopil se je norveški parnik »Terjevigen«. 12 mornarjev je utonilo. — Trije turisti so zmrznili na Montblancu.

Tudi to je karljera! Ruski pisatelj Maksim Gorki bil je naprošen od nekega ruskega lista, naj bi mu doposlal svoj životopis. Gorki je vstregel prošnji in poslal listu sledeči životopis: Rojen sem bil l. 1866; l. 1878 vstopil sem kakor učenec k nekemu čevljarju; l. 1879 k nekemu slikarju; l. 1880 bil sem kuharski pomočnik na nekem parniku; l. 1884 bil sem težak; l. 1885 bil sem pekovski delavec; l. 1886 korst v neki operni družbi; l. 1887 prodajal sem med; l. 1888 hotel sem se vmočiti; l. 1889 bil sem težak pri železnici; l. 1890 prodajal sem okoli stvari iz kovine; l. 1891 prehodil sem Rusijo in trgoval; l. 1892 bil sem delavec v neki delavnici in onega leta izšla je moja prva novela.

Štrajk paznikov. Del paznikov v Londonu, kateri pazijo na parke in druge nasade, je začel štrajkati. Vzrok je neki predpis, vsled katerega bi morali pazniki skrbeti za varnost ljudstva in čednost ulic in potov. Dvajset paznikov parka Viktorija se je odločno izreklo, da temu predpisu ne ugrade, na kar so morali zapustiti službo.

Lepa brata. V Palermo v Italiji došla je policija anonimno pismo, vsled katerega je policija preiskala stanovanje bratov Velis in našla 25 letno sestro Carmelino Velis že dve leti od bratov zaprto v sobi. Carmelina je znorela in je grozno shujšana; njen obraz kaže, kako je trpela. Ljudstvo govori, da sta jo brata zaprla, ker nista hotela, da bi se bila poročila. Policija poizveduje, da po besedi, zakaj je znorela.

Deževalo prepelice. Nad mestom Vel. Becskerek se je nedavno vtrgal oblak. Ljudje v hišah so slišali, da je med silnim dežjem neprestano težko kapalo na strehe. Po dežju so bile ulice skoraj pokrite s prepelicami. Močni dež je trumo prepelice, ki so se vračale več leteti, temveč so popa dale z visočine ter se pobile. Revnejši ljudje so ta »božji blagoslov« nabirali v koše, da si preskrbe pečenke.

Nekaj o Leo Taxilu. Izdajalec dveh cerkvi sovražnih časopisov v Montpellieru u Leo Taxil, je začel v podlistku priobčevati »Schundroman« pod naslovom: »Skrivne ljubavne zveze Pija IX.« Nečak Pija IX. je vsled tega tožil pisatelja za odškodnino 100 tisoč frankov, koja svota naj se obrne za dobrodelne zavode, katere je ustanovil Pij IX. Sodišče v Montpellieru je le deloma pripoznalo to zahtevo ter Leo Taxila obsodilo na odškodnino 60.000 frankov in da mora obsodbo obelodaniti v 60 časopisih. Nadaljevanje romana je bilo vstavljeno.

Telefonska in brzojavna poročila.

Moravče, 6. oktobra. Volitev občinskega odbora na Drtiji, pri kateri je z nasiljem zmagala liberalna stranka, so v obeh razredih ovržene in je razpisana nova volitev, h kateri bo poslan komisar od c. kr. okrajnega glavastva.

Dunaj, 6. okt. Cesar je sprejel dopoludne Khuen Hedervarya, ki bo vodil posla do formalnega odpusta. Cesar je poklical na Dunaj Szela, da sliši njegovo mnenje o položaju. Cesar v prihodnjih dneh ne pojde v Budimpešto. Khuen Hedervary se vrne popoldne v Budimpešto.

Gradec, 6. okt. Poštni oskrbnik Mat. Hočevan je imenovan višjim pošt-nim oskrbnikom.

Praga, 6. oktobra. Pomožni škof Nemec Frind je postavil glavnega urednika čeških »Katoliških Listov« duhovnika Koupala in urednika Brod-skega pred cerkveno sodišče, ker sta Friuda na nekem zborovanju duhov-nikov kritizirala.

Rim, 6. okt. Car bo za časa svo-jega bivanja v Rimu bival v palači Galicin, kamor ga bodeta prišla pozdravit kardinala Agliardi in Vincenc Vanutelli kot odposlanca sv. očeta. Nato bo car privatno obiskal sv. očeta.

Belgrad, 6. oktobra. Srbski ge-neral Gruić, kateremu je izročil kralj Peter I. sestavo kabineta, je ministrstvo sestavil sledeče: Predsed-nik general Gruić; Andrej Niko-lić, za zunanje zadeve; Stojan Pro-tić, za notranje zadeve; Nikola Ni-kolić, pravosodstvo; Ljuba Stoja-nović, učno ministrstvo; Milić Ra-dovanović, finančne zadeve; Vlada Todorović, zgradbe; Todor Pet-ković, trgovino; Andrejević, vojno.

Belgrad, 6. oktobra. Bivši mini-strski predsednik Georgjević se pripelje

te dni z Dunaja nazaj v domovino, iz katere je bil prognan takoj, ko se je kralj Aleksander poročil z Drago.

Petrograd, 6. okt. Pri Smolino skočil je vlak raz tir. V vlaku se je vozil minister za notr. zadeve Plevhe. Oseba se ni nobena ponesrečila, le prvi trije vozovi so nekoliko poškodovani.

Pariz, 6. oktobra. V Bergerac na Francoskem je vlada na opetovano za-htevanje ondotnega poslanca Labatut-a kongregacijsko šolo zopet odprla.

New York, 6. okt. V Barre je prišlo do krvavega pretepa mej socia-listi in anarhisti, ker so anarhisti ho-teli motiti zborovanje socialistov. Anar-histiški vodja Corti je težko ranjen.

Washington, 6. oktobra. V palačo predsednika Roosevelta je prišel nek mož, ki je z vso silo hotel govoriti z predsednikom Rooseveltom. Ko je go-voril z uradnikom, ki je imel službo, potegnil je iz žepa revolver. Straže so ga po daljšem boju razorožile.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806.2 m, srednji zračni tlak 736^c mm

Čas opa- sovanja	Stanje baro- metra, v mm.	Tempe- ratura na Celziju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 ur.
5 9 sveč.	737.7	15.4	sl. jzah.	jasno	
7. jut.	737.0	16.1		pol obl.	0.0
2. popol.	736.9	21.2	sr. jzah.		

Srednja večerajšnja temperatura 16.3°, normale 12.2°.

Dunajska borza

dné 5. oktobra

Skupni državni dolg v notab	99.95
Skupni državni dolg v srebru	99.90
Avstrijska zlata renta 4%	119.55
Avstrijska kronska renta 4%	1.00
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91.35
Ogrska zlata renta 4%	118.25
Ogrska kronska renta 4%	97.70
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89.10
Avstro-ogrške bančne delnice	15.73
Kreditne delnice	650.50
London vista	239.40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v	117.30
20 mark	23.47
20 frankov	19.61
Italijanski bankovci	95.15
C. kr. cekini	11.34

Javna zahvala.

Jaz podpisani **Matija Zalaznik**, po-sestnik v Notranji Gorici št. 55, bil sem za svoj pód zavarovan proti požaru pri zavarovalnici »**Franco Hongroise**«, katera mi je po požaru z dné 4. septembra t. l. potom njenega glavnega zastopa v Ljubljani celo, **nepričajano zavarovalno svoto brez vsakega odbitka danes izplačala**, za katero kulantno izplačevanje škode tej zava-rovalnici zadovoljno izrekam svojo najtop-lejšo zahvalo.

Ljubljana, dné 5. oktobra 1903.

Matija Zalaznik, l. r.

Josip Svatek, l. r.,
kot priča.

Valentin Ravnikar, l. r.,
1312 1-1 kot priča.

Ravnokar je izšla

Družinska pratika

== za leto 1904. ==

»Družinska pratika« za leto 1904

se dobiva v vseh trgovinah na **Hranj-skem, Štajarskem, Horoškem, v Istri in na Goriškem.**

Glavno zalogo imajo v Ljubljani **turdke: Auer-Horenčan, J. Hordik, A. Krisper, K. Ničman in V. Petričič.**

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,
obrestuje hranilne vloge po
4 1/2 odstotka
brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-nica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.
Poštnege hranilničnega urada št. 828.406,
Telefon šte. 57.

Napise in slikanje grbov
obrtnih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka **BRATA EBERL v Ljubljani** Franciškan-ske ulice. 524 18 11-2
Vnanja naročila proti povzetju.

„Katoliška bukvarna“
v Ljubljani
priporoča:

Življenje Jezusa Kristusa
francoski spisal **O. Didon**, poslovenil **P. Bo-hinjec**, izdal **dr. Anton Jeglič**, knez in škof ljubljanski.

Prvi zvezek, stran 1 do 372, broš. 1 K 50 h,
elegant. v platno vezan 2 » 50 »
Drugi zvezek, stran 373 do 820, broš. 1 » 50 »
elegant. v platno vezan 2 » 50 »
Tretji zvezek: stran 821 do 1049, broš. 1 » 20 »
elegant. v platno vezan 2 » 20 »

To krasno knjigo priporočamo zlasti bolj omikanim Slovencem.

Kapljice sv. Marka.
Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo za notranje in zunanje bo-lezni
Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo pre-bavo, čistijo kri in čreva.
Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico.
Te kapljice so najboljša sredstvo proti boleznim na maternici in modromu ter raditega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.
Naročuje se edino in točno le pod naslovom: **Mestna lekarna, Zagreb, Gornji grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka.**
Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotica se ne pošilja.
— Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na pošto:
1 ducat (12 stekl.) . . . 4 K | **5 ducatov (60 stekl.) . 17 K**
3 ducati (36 ») . . . 11 » | **10 ducatov (120 ») . 32 »**
Mestna lekarna
Zagreb,
Markov trg št. 36.
Ustanovljena leta 1860.
1234 10-6

Otvoritev modne trgovine!
Usojam si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem
otvoril na **Starem trgu št. 1**
preje **Peterjevo poslopje**
trgovino z modnim in suilenim blagom ter potrebščinami za življenje in krojače.
Skrb mi bode, postreči slavnemu občinstvu z najnovejšim in najmodernejšim blagom, po najnižjih cenah.
Uverjen, da slavno občinstvo blagohotno podpira moje novo urejeno podjetje se pripo-roča odličnim spoštovanjem
1301 3-3 **Ernst Sark.**

Slava Jezusu.

Pesmi na čast
božjemu Izveličarju
za mešan zbor, deloma z orgljami
izdal

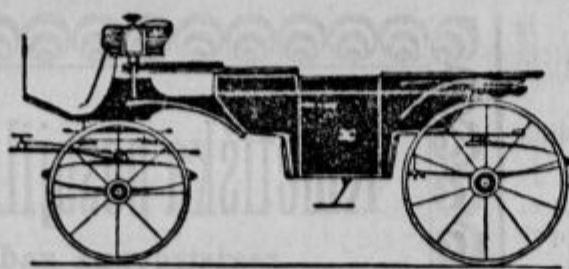
P. Hugolin Sattner
ord. ff. min.

Partitura in 4 glasovi 8 K, vsak na-
daljni glas 50 vin.

Naroča se: frančiškanski samostan,
Ljubljana.

Čisti dobiček prejmo knezošk. zavodi.

1111 7

Imam večjo zalogo

VOZOV

vseh vrst. 9736-10

Vozove izdelujem tudi po najnovejši dunajski in pariški modi.

Franc Wisjan, izdelovalec vozov
Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Sukneno blago

za vsako potrebo se prodajajo v vsaki kakovosti in
največji izberi najcenejše pri

J. GROBELNIK-U

Pred Škofijo 1. LJUBLJANA. Mestni trg 20.

Sukneni ostanki po zelo nizki ceni.

Vzorec se pošilja na vse strani brezplačno.

St. 11.362

Razpis.

1308 3-2

Podpisani deželni odbor razpisuje službo

okrožnega zdravnika

v Velikih Laščah z letno plačo 1400 K in z letno aktivitetno doklado 200 K. —
Prosilci za to službo nanj pošljejo svoje kolkovane prošnje podpisane deželnemu
odboru.

do 20. oktobra t. l.

ter v njih dokažejo z dokazili starost, upravičenje za izvrševanje zdravniških poslov, av-
strijsko državljanstvo, telesno sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje
ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 30. septembra 1903.

Janeza Trdine
zbranih spisov

je pravkar izšla prva knjiga:

Bahovi huzarji in Iliri.

Prezanimiva epizoda iz južno-
slovanske zgodovine.

Knjiga, važna za vsakega za-
vednega Slovenca.

Cena K 3—, po pošti K 3-20.

Založil L. Schwentner
v Ljubljani.

1651 13

Sodi

različne vrste so za prodati pri Ivan
Buggenig, sodarju, cesta na Rudolfovo že-
leznico št. 5 in Bleiweisova cesta št. 42 v
Ljubljani.

1306 3-2

Zidarji in težaki

se za dobro plačilo takoj sprejmejo pri
1286 3-3 stavbinem mojstru

*** TRUMLER, ***

Ljubljana, škofova palača.

Prečastiti duhovščini in cerkvenim
predstojništvom uljudno naznanjam, da
imam zelo veliko zalogo

cerkvenih posod in orodja.

Zaradi pomanjkanja prostora pro-
dam prav zelo poceni več lepih
lestencev, svetilnic, kelihov itd.

Prosim prečastite gospode žup-
nike, naj si blagovolijo ogledati.

Naročena dela se izvršé pra-
vilno v najkrajšem času.

Slavnemu občinstvu pa priporočam lepa in
praktična svetila za električno luč.

Priporočam s spoštovanjem

Leopold Tratnik,

1118 12 pasar
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27.

G. Tönnies

tovarna za stroje
Ljubljana

priporoča kot posebnost
žage in vse stroje
za obdelovanje lesa.

• Turbine. •

Sesalno plinski motorji
najcenejša gonilna sila, 1 do
3 vinarje za konjsko silo
na uro

905 26-14

Dobro izurjen organist in cerkvenik

(ceciljanec) z dobrimi spričevali išče službo
na kaki večji župniji, kjer sta dva ali več
častitih gg. duhovnikov. Zmožen je oprav-
ljati tudi tajništvo.

1271 6-4

Naslov pové upravništvo »Slovenca«.

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša

« prilika za štedenje! »

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9.501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32.596.882 K 65 h.
HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so pošto-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec, pesestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej
Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. —
Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik »Ljud. pos.« — Karol Pollak,
tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Šlibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.

Kakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za zgube pri krehanju, pri izkrehanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako krehanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Ströbelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih.

134 243